

Prof. Dr.
Esin ERGİN

Amiral gemisinin son kaptanının ardından

Yapılan araştırmalar, her yıl kurulan işletmelerin yüzde doksanının 10 yıl içinde kapandığını göstermektedir. 92 yıl önce kurulmuş bir ülkede 89 yıldır sürdürülebilirliğini üçüncü kuşakta da devam ettirebilen, özel sermayeli tek topluluk Koç Topluluğudur. Kurumsallaşabilen, vizyon ve misyonunu tanımlayabilen, varlığını ülkenin varlığı ile özdeşleştirebilen, küresel değişimi takip edebilen, sosyal sorumluluklarının farkında olan ve etik değerlere bağlı işletmeler kuşakları boyunca yaşayabilmektedir. Bu nedenlerle Koç Topluluğunun Türkiye ekonomisindeki ağırlığının rakamlara dayanarak irdelenmesinde yarar bulunmaktadır. Bu günlük yazıda rakamlara boğulmadan Türk sanayinin en büyük on işletmesinden beşine sahip olan Koç Holding'in son kaptanının dönemindeki sertveninin ana hatlarını vurgulamak, Mustafa Koç'un şirketlerine ve Türkiye ekonomisine olan katkılarının ağırlığını saptamaya yardımcı olacaktır.

İstanbul Sanayi Odasının her yıl yayınladığı Türkiye'nin En Büyük 500 Sanayi Kuruluşu araştırmasına baktığımızda Mustafa Koç'un dümenine geçtiği 2003 yılında Koç Holding'e bağlı 4 kuruluş Türkiye'nin en büyük on

işletmesi arasında yer alıyordu: Ford, Arçelik, Tofaş ve Aygaz. 2005 yılında bu sayı TÜPRAS'ın da listeye eklenmesiyle 5'e çıktı. Aşağıda bu şirketlerin toplam olarak 2004 ve 2014 yıllarında en büyük 10 ve en büyük 500 sanayi işletmesi içindeki payları verilmektedir.

	Satışlar	Öz Sermaye	İhracat	Ücretli Çalışanlar
2004				
En Büyük 10 içinde oran	% 52	% 18	% 36	% 40
En Büyük 500 içinde oran	% 14	% 4	% 11	% 4
2014				
En Büyük 10 içinde oran	% 67	% 20	% 72	% 64
En Büyük 500 içinde oran	% 16	% 3	% 19	% 6

Bu oranlar üretim, satışlar, sermaye yatırımı, ihracat ve istihdam açısından bu şirketlerin Türkiye ekonomisine katkılarının büyüklüğünü göstermektedir. En büyük 500 firma arasında yer alan diğer Koç Holding şirketlerinin bu rakamlara katılması ağırlığı daha da artı-

racaktır.

Koç Holding, Fortune Dergisinin En Büyük Küresel 500 İşletme sıralamasına ilk olarak 2004 yılında 389'uncu sıradan girdi. Yıllar boyunca 172'inci sıraya kadar yükseldi. 2008 kriziyle birlikte sıralamada gerilere düşmekle birlikte halen bu listede 381'inci sırada yer almaktadır.

Koç Holding 2012 yılında dünyanın en çok beğenilen firmaları arasında 9'uncu sırada yer almıştır.

En büyük on işletme arasında 4'üncü sıradaki Arçelik, bugün Türkiye'deki en büyük piyasa payına sahip beyaz eşya üreticisi konumundadır. Teknolojisini kendi üretmektedir. Bu on yıl içerisinde Avrupa'da alanında en büyük ikinci firma konumunu edinmiştir. Üç farklı kütada üretim yapmaktadır. En büyük küresel beyaz eşya üreticileri arasında yer alma amacına doğru ilerlemektedir.

Ford ve Tofaş, Türkiye'nin en büyük ve en eski otomobil üreticileridir.

Kuşkusuz Mustafa Koç'un yönetiminde Koç Holding'in küresel alandaki başarısı, geçmiş kuşakların

yatırımları, kendilerini ülkenin kalkınmasında adanmaları ve her düzeydeki çalışanları katkılarlarıyla gerçekleştirmişlerdir. Yine de dümenin başındaki kişinin vizyonu, elindeki soyut ve somut kaynakları en iyi değerlendirebilecek kararlara öncülük etmesi, bir şirketin başarısını etkileyen en önemli faktörler olarak değerlendirilmelidir.

Kurumsallaşmaya en önce başlayan ve tamamlayan bir şirket olarak Koç Holding'in bundan sonraki rotasının küresel dünyada varlığını daha ileriye götüreceğine kuşku yoktur.

Acı olan, halen bu topraklarda kişilik sahibi, insani ve etik değerlere sahip, yaratıcılık ve sorumluluk sahibi olanların önünü kesmeye yönelik davranışların etkin olmasıdır. Mustafa Koç'u, arkasında bıraktığı değerlerin her zaman hatırlanacağı ve var olacağı inancıyla, bu kürede bıraktığı hoş sedita ile anacağız.